

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów.
Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Inscrycja w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów
od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka. Sprawy krajowe.

(Posiedzenie komisji obradującej nad ustawą gminną na dniu 3. grudnia.)
(Ciąg dalszy.)

Rozdział V.

O zakresie działania rady gminnej.

§. 107. „Zakres działania rady gminnej obejmuje wewnętrzne sprawy gminy, a w obradach nad niemi obowiązana jest rada gminna przestrzegać wszechstronnie interesów gminy i starać się o pokrycie potrzeb gminy. Mianowicie ma rada gminna:“

„1. Wywierać przyznany sobie prawnie wpływ na mianowanie burmistrza i członków magistratu.“

„2. Mianuje na propozycję magistratu tych urzędników i sług gminy i zakładów gminnych, których nominację jej przydzielono.“

„3. Przyznaje lub odmawia przynależność do gminy tym, którym przynależność ta nie przysłużyła na mocy prawa.“

„4. Nadaje prawo miejskiego obywatelstwa lub praw honorowego obywatelstwa i rozstrzyga, czy obdarzonemu niem ma być prawo obywatelstwa ujęte z powodu złego trybu życia.“

„5. Wykonuje przysługujące gminie prawo patronatu, prezen- tacyi i nadania przy fundacyach.“

„6. Czuwa nad stanem i administracją majątku gminnego i dobra gminnego, tudzież nad zarządzeniem przeznaczonych dla gminy lub na publiczne cele gotówki i innych powinności, o ile stanowią przedmiot administracyi miejskiej. Obowiązana jest niemniej zwracać uwagę magistratu na spostrzeżone niedostateczności i naglić na ich uchylenie.“

„7. Obradom jej podlegają układy, w których chodzi o jaką zmianę w granicach obrębu gminnego.“

§. 108. „Pod względem finansowej administracyi gminy przy- dzielone są szczególnie pod narady i uchwały rady gminnej.“

„8. Postanowienie co do użytku własności gminnej.“

„9. Budżet wydatków i przeznaczonych na ich pokrycie do- chodów, tudzież postanowienie, czy nieprzewidziane w budżecie wydatki mają być przedsięwzięte i w jaki sposób pokryte.“

„10. Rozpoznawanie i referowanie rachunków różnych.“

„11. Ustanowienie etatu personalu i płacy urzędników i sług gminy i zakładów gminnych, tudzież zmiany w nim.“

„12. Ustanawianie opłat rozkładnych na gminę.“

„13. Każda sprzedaż jakiej części własności gminnej.“

„14. Wszelkie nabywanie realności.“

„15. Przyjęcie lub odrzucenie spadków i zapisów lub daro- wizm, tudzież w ogóle nabywanie ruchomości, jeśli te łączą się z przyjęciem stałych zobowiązań.“

„16. Postanowienie, by na koszt gminy podjąć jaką nową bu- dowlę lub wprowadzić jakie znaczne zmiany w istniejącym bu- dynku.“

„17. Zaciąganie pożyczek i w ogóle korzystanie z kredytu gminy lub jakiego zakładu gminy.“

„18. Przyjęcie jakiej rękojmi ze strony gminy lub przyznanie jakiej służebności lub prawa zastawu na własności gminy lub jakiego zakładu gminnego.“

„19. Mianowanie zastępcy prawnego w imieniu gminy.“

„20. Wytoczenie lub zaniechanie sporów prawnych w spra- wach, które nie należą do zwyczajnej administracyi majątkowej.“

„21. Zawieranie komplancyi.“

„22. Przyzwolenie na odnawianie wątpliwych lub niepodobnych do odebrania żądań gminy lub zakładów gminnych.“

„23. Wydzierżawienie realności lub przynoszących pożytek prerogatyw, jeżeli nastąpiło w drodze publicznej licytacyi i za- warte zostało na dłuższy przeciąg czasu jak na trzy lata, jak niemniej odnawianie lub przedłużanie zawartych kontraktów dzie- rzawy na dłuższy czas.“

„24. Wynajęcie budynków, jeżeli układ stanął na dłuższy czas jest na sześć lat, tudzież odnawianie i przedłużanie zawartych kontraktów najmu na dłuższy czas.“

„25. Rozwiązanie obowiązujących prawnie kontraktów lub „zmiana tychże przed całkowitem wypełnieniem.“

Paragraf 107 przyjęto bez debaty, za to przy paragrafie 108 wytoczyła się debata, o ile ma wpadać w zakres działania rady gminnej, wydzierżawienie realności w drodze publicznej licytacyi i wynajmowanie budynków.

Kilku członków komisji objawiło zdanie, że wszelkie wydzierżawianie realności i wynajmowanie budynków powinno należeć do funkcyi rady gminnej, bo jest to aż nazbyt ważna sprawa, takie przedmioty wydzierżawiane i wynajmowane tworzą zwyczajnie naj- większą część dochodów miast, a zreszta samemu burmistrzowi będzie pożądanem, jeżeli poddając takie sprawy pod potwierdzenie rady gminnej, ochroni się od odpowiedzialności.

Referent zaś i kilku innych członków komisji podnosili głów- nie, że instytucya deputowanych miejskich podaje dostateczną rękojmię i nie dopuści żadnego przeniewierstwa przy wydzierża- wieniu i wynajmowaniu. Wydzierżawienie następuje zresztą w dro- dze publicznej licytacyi, a wpływałyby to niepomyślnie na regularny tok administracyi, gdyby wszelkie wydzierżawienie i wynajmowanie robić zawisłem od potwierdzenia rady gminnej, która ponownie zgromadza się dopiero po upływie całego miesiąca.

Przy głosowaniu zapadła większością głosów uchwała, że wszelkie wydzierżawienie realności i wszelkie wynajmowanie bu- dynków ma podlegać potwierdzeniu rady gminnej.

§. 109. „Radzie gminnej przysłuży dalej ustanawiać tak z swego własnego grona, jakoteż nie z swoich członków komisji do prze- jrzania i rozpoznania budżetu i rachunków rocznych, do nadzoru administracyi zakładów gminnych, tudzież do przeprowadzenia pewnych przedsięwzięć, i wreszcie do rozpoznania i ocenienia pewnych w zakresie działania rady gminnej wpadających zadań.“

§. 110. „Rada gminna nie może innych prócz wymienionych w §§. 107, 108 i 109 spraw podciągać pod swe obrady i uchwały. Każda przeciwna temu postanowieniu uchwała jest nieważna.“

§. 111. „Radzie gminnej nie przysłuży władza wykonawcza (execucyjna).“

Paragrafy 109—111 przyjmuje komisya jednogłośnie.

§. 112. „Rada gminna zbiera się w pierwszych dniach każdego trzeciego miesiąca na zwykłe zgromadzenie.“

Jeden z członków komisji podał wniosek, by zwyczajne zgro- madzenia rady gminnej zbierały się częściej, na wszelki wypadek co drugi miesiąc, aby tym sposobem zapobiedz z jednej strony czę- stym zwoływaniom nadzwyczajnych zgromadzeń, z drugiej zaś aby rozbudzić udział w życiu gminnem.

Większością głosów uchwalono, by rada gminna zbierała się na zwyczajne zgromadzenia w pierwszych dniach każdego drugiego miesiąca.

§. 113. „W każdym razie potrzeby może być rada gminna „zwołana na zgromadzenie nadzwyczajne.“

„Takie zwołanie może wyjść tylko od przełożonej władzy lub od burmistrza albo w razie przeszkodzenia burmistrza od pier- wszego deputowanego, jeżeli jedna trzecia część rady gminnej prosi o zwołanie nadzwyczajnego zgromadzenia. Każde zwyczajne lub nadzwyczajne zgromadzenie, którego nie spowodowało takie poprzednie zwołanie, jest nieprawem, a powzięte uchwały są nieważne.“

„Przełożona władza ma być uwiadomiona o każdym nadzwy- czajnym zgromadzeniu, do którego sama nie wydała polecenia.“

Aby przy tym paragrafie ustalić normę i na wypadek, gdyby rada gminna miała wnosić zażo- bę przeciw burmistrzowi i chciała się naradzić nad wytoczeniem skargi, zapadła na wniosek jednego z członków komisji po wielostronnem roztrząśnieniu przedmiotu uchwała, że w takim razie ma trzecia część rady gminnej do wła- dzy przełożonej zanieść prośbę o zwołanie nadzwyczajnego zgro- madzenia, przyczem także władza przełożona miałaby oznaczać, kto ma przewodniczyć takiemu zgromadzeniu. Nie uważano jednak za potrzebne przyjęć na ten wypadek osobne postanowienie do ustawy, uchwalono tylko, że komisya redakcyjna ma odpowiedniem ułoże- niem paragrafu 113 postarać się o to, by w pomieniony sposób dopuścić także zgromadzenie rady gminnej przeciw burmistrzowi.

§. 114. „Burmistrz lub w razie przeszkodzenia jego zastępca „przewodniczy na zgromadzeniach rady gminnej.“

„Każde posiedzenie, które zebrało się bez wyraźnego przy- zwolenia przełożonej władzy i pod innem przewodnictwem, jest

„nieprawne, a wszystkie wytoczone przytem rozprawy są nie-
ważne.“

§. 115. „Naczelnik przełożonej władzy lub jego zastępca może
uczestniczyć w zgromadzeniach rady gminnej.“

„W takim razie zajmuje tenże miejsce honorowe po prawej
stronie prezydującego.“

§. 116. „Deputowani miejscy i radcy magistratualni uczestniczą
w zgromadzeniach rady gminnej, mianowicie pierwszy deputowany
miejski z stanowczym, a reszta pomienionych członków magistratu
z doradczym głosem.“

Paragrafy 114 do 116 przyjęto jednogłośnie. (C. d. n.)

(Nowiny dworu. — Mianowania. — Pomnożenie pułków piechoty.)

Wiedeń, 6. stycznia. Jego c. k. apost. Mość raczył wczoraj udzielać licznych audyencji i przydywał na konferencji ministerjalnej.

— Jego c. k. apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 27. z. m. nadwornemu i ministerjalnemu radcy w ministerjum cesarskiego domu i spraw zewnętrznych Otonowi *Rivalier* baronowi *Maysenbug* nadać godność tajnego radcy z uwolnieniem od tacy.

— Jego c. k. apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 14. listopada r. z. mianować najłaskawiej c. k. rzeczywistego szambelana, Alojzego hrabię *Karolyi z Nagy Karoly* swoim nadzwyczajnym ambasadorem i pełnomocnym ministrem przy król. pruskim dworze i przy obudwu wielko-książęcych dworach Meklenburskich.

— Jego c. k. apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 27. grudnia z. r. rozkazać, ażeby dotychczasowe 62 pułki piechoty liniowej, mające po cztery bataliony, powiększyć na 80 pułków po trzy bataliony, by w ten sposób zaprowadzić stosowniejszą taktykę formacyi, i jednostajną dyrekcję służby ułatwić.

(Patent regulujący przedsiębiorstwa przemysłowe, rzemieślnicze i rękodzielnicze.)
(Ciąg dalszy.)

Rozdział piąty.

Ruch targowy.

§. 62. Każdy ma prawo przybywać na targ z towarami, któremi obrót handlowy jest dozwolony, a to o ile rodzaj targu przepuszcza handel temi towarami.

Takie wszelako towary, których sprzedaż zawisła od koncesyi, mogą być wystawione na targu na sprzedaż jedynie przez osoby opatrzone właściwymi koncesyami.

§. 63. Kto z objazdu targów prowadzi zarobkowość odrębną, winien to zameldować w myśl §. 13.

§. 64. Cudzoziemcy uważani będą pod względem zwiedzania targów tak jak krajowcy, o ile nie przepisano wyjątków w tej mierze co do zastosowania wzajemności.

§. 65. Na targach zjazdowych i rocznych, tudzież u tych zbiorowisk, które osobnymi rozporządzeniami są pod tym względem postawione z niemi na równi przez czas ich zwiedzania, tudzież na odpustach, przedmiotami handlu targowego są wszystkie te towary, które mają dozwolony ruch handlowy, o ile przywileje targowe nieograniczają targów do pewnych wyłącznie przedmiotów, jak n. p. bydła, wełny, zboża, zabawek i t. d.

§. 66. Przedmiotami handlu na targach tygodniowych są: artykuły żywności i płody surowe, naczynia gospodarskie i rolnicze, wyroby należące do ubocznych zatrudnień włościan okolicznych, i pospolite przedmioty użycia powszedniego.

§. 67. Sprzedaż innych artykułów niż powyższe na targach tygodniowych w budach i na straganach, dozwolona zazwyczaj bywa miejscowym osobom ze względu na przedmioty ich zarobkowości wyjąwszy, jeśliby po niektórych miejscach już teraz przypuszczano na targi także zamiejscowych przemysłowców z właściwymi przedmiotami targowemi.

Zresztą tam, gdzie miejscowi przemysłowcy nie odpowiedzialiby potrzebie zaspokojenia konsumcyi, polityczna władza krajowa ma prawo rozrządzenia, by z pomienionymi artykułami przypuszczano na targi tygodniowe także i producentów zamiejscowych.

§. 68. Wszyscy handlarze targowi używają równych praw pod względem handlu swemi przedmiotami targowemi.

Urządzenia tego rodzaju, że pierwsze godziny targu zastrzeżone są dla kupujących w ilości nie wielkiej, zastosowane być mają jedynie do artykułów żywności na targach tygodniowych, jeśli przemawiają za tem zwyczajem i potrzeby miejscowe.

§. 69. Sprzedaż targowa nie może podpadać innym opłatom przez gminy pobieranym, jak tylko tym, które stanowią wynagrodzenie za użyczenie miejsca, za używanie bud i sprzętów, tudzież za inne wydatki połączone z odbywaniem targu.

§. 70. Każda gmina, w której odbywają się targi, powinna ułożyć w granicach powyższych postanowień przepisy porządku targowego wraz z taryfą opłat targowych, stosownie do potrzeb miejscowych, a to za potwierdzeniem naczelniej władzy krajowej, przyczem również postanowionem być ma, jak dalece wyszynk napojów i sprzedaż potraw ma być po miasteczkach dozwolona.

§. 71. Szczególne przepisy wskazują sposób, w jaki gminy mogą pozyskać prawo odbywania targów, i jakie względy należy zachować przy udzielaniu takich pozwoleń.

Rozdział szósty.

O pomocnikach przy zatrudnieniach przemysłowych.

§. 72. Stosunki prawne między samoistnymi przedsiębiorcami i ich pomocnikami (czeladź i terminatorowie) rozeznane być mają

według postanowień powszechnego kodexu cywilnego, jeśli ustawa niniejszą nie będą wydane osobne rozporządzenia w tej mierze.

a) Pomocnicy.

§. 73. Za pomocników uważa się w tej ustawie subjektów handlowych, czeladników i robotników fabrycznych, tudzież w takich samych stosunkach służbowych zostające osoby płci żeńskiej.

Przyjętych do ważniejszych posług osób, jako to: zawiadowców mechaników, faktorów, buchhalterów, kasyerów, rysowników, chemików,

dalej robotników i najemników przyjętych do samej tylko ręcznej pracy i do innych robot pospolitych,

w końcu osoby, które przy prowadzeniu jakiego przedsiębiorstwa pełnią służbę tylko domową, jako to: kelnerów, parobków od koni i t. d.

nie uważa się za pomocników.

§. 74. Każdy pomocnik zaopatrzone być powinien potrzebnymi świadectwami, które u subjektów handlowych składać się mają z widymowanych przez zwierzchność zaświadczeń dawniejszych pryncypałów, a u innych pomocników z książeczki robotniczej.

Przedsiębiorcy, którzyby przyjmowali do posług pomocników bez takich zaświadczeń, dopuszczają się czynności podlegającej karze, i razem z tymi pomocnikami odpowiedzialni są dawniejszemu służbodawcy za wszelką szkodę wynikłą z powodu samowolnego oddalenia się pomocnika, a to według przepisów §. 1302 powszechnego kodexu cywilnego. Dawniejszemu też służbodawcy przysługują prawo domagania się o to, by pomocnik, który samowolnie się oddalił, wrócił znowu do służby.

§. 75. Oznaczenie usług, jakie pomocnik ma pełnić, jego płaca i inne stosunki, czas stosunku służbowego, w razie przypadającym także czas próby i termin wypowiedzenia, są przedmiotem umowy dobrowolnej. Gdyby umowy tej nie było, w takim wypadku sponuje się zapłata tygodniowa i czternastodniowy termin wypowiedzenia, a co do innych szczegółów trzymać się należy zwyczajów miejscowego.

§. 76. Pomocnik jest obowiązany zachować służbodawcy wierność, powolność i poważanie, postępować przyzwoicie, dotrzymać umówionego lub zwyczajem miejscowym przyjętego czasu pracy, poruczone mu czynności powołania dopełniać jak tylko może najlepiej, nie wolno mu wyjawiać stosunków przedsiębiorstwa przemysłowego swego służbodawcy, powinien zostawać z innymi pomocnikami i domownikami w zgodzie, a z terminatorami i z dziełtwa pracującą pod jego dozorem dobrze się obchodzić. Może żądać umówionej zapłaty w czasie należytym, przyzwoitego z nim obchodzenia się, i po oddaleniu się ze służby świadectwa według słuszności i zastugi. (C. d. n.)

Anglia.

(Nowiny dworu.)

Londyn, 3. stycznia. *Court Journal* pisze: Jej Mość Królowa zagai parlament osobiście, lecz dwór królewski nie będzie przepędzał pory tej w mieście stołecznem. Tenże dziennik donosi dalej: „Lord Howden poseł angielski w Hiszpanii, oświadczył się publicznie za wojną Hiszpanii przeciw Marokowi, i subskrybował fundusz wojenny 40 funtów szterlingów.“

Francya.

(Przyjęcie u dworu w dzień Nowego roku. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 3go stycznia. Dnia przedwczorajszego odbyła się w Tuileryach uroczystość wielkiego przyjęcia. Książęta i księżniczki, wszyscy dygnitarze państwa, kardynałowie i wyżsi urzędnicy dworscy przyjmowani byli o godzinie 11., a ciała dyplomatyczne o godzinie 1. przez Cesarza i Cesarzową, którzy przedwczoraj zrana powrócili o godzinie 9. z Fontainebleau do Paryża. Na czele ciała dyplomatycznego znajdował się nuncyusz papieski, który w imieniu swych kolegów składał Ich Mości Cesarstwu swiętę życzenia. Przemowa nuncjusza ograniczyła się na samych tylko ogólnikach zwyczajnych przy takiej sposobności, a o rzeczach politycznych nie było żadnego wspomnienia. Na przemowę nuncjusza odrzekł Cesarz mocnym i pewnym głosem: „Dziękuję cię dyplomatycznemu za jego zyczliwe życzenia noworoczne; uważam to za szczególne szczególne, że mogę tą razą przypomnieć, jako zachowałem zawsze największe poważanie dla praw uznanych, odkąd tylko przyszedłem do władzy; bądźcie też Panowie przekonani o tem, że ciągle usiłować będę przywrócić zaufanie i pokój, o ile zależeć to będzie odemnie.“ Ciało dyplomatyczne przyjęło jak słycać przemowę tę zyczliwie. Po skończeniu tego powszechnego przyjęcia przemówił Cesarz jeszcze kilka słów do p. Seebach'a. Po przyjęciu ciała dyplomatycznego zasiadli Ich Mości Cesarstwo na tronie a cały dwór, ministrowie, marszałkowie i kardynałowie zajęli miejsca u stóp jego, poczem z kolei przyjmowano wielkie korporacje państwa, duchowieństwo, magistraturę, instytut, wysokich urzędników, oficerów gwardyi narodowej i armii. Prezentacya ta trwała według doniesienia dziennika *Pays*, przeszło godzinę. Przedwczoraj wieczorem zbrali się na dziedzińcu Tuileryów wszyscy tamborci i bandy muzyczne dla wyprawienia walnej serenady Ich Mości Cesarstwu przy sposobności kończącego się roku starego. Cesarz Cesarzowa i Cesarzowicz pokazali się na balkonie Tuileryów. Przybył tu margrabia Antonini, poseł neapolitański w Paryżu. Jeździł on jak wiadomo do Neapolu dla powzięcia instrukcyi

kongres. — Barona Bourquenney'a, który ostatnimi laty zastępował Francję w Wiedniu, mianowano hrabią. Brat jego, poborca jeneralny w departamencie Sarthe, otrzymał tytuł barona.

O kongresie niasłuchać nic nowego prócz tego szczegółu, że rząd spodziewa się jego zebrania z końcem miesiąca stycznia nawet i w takim razie chociażby J. Ś. Papież nie miał wysłać swego pełnomocnika. — Powołano do Paryża jenerała Goyon, komendanta francuskiego korpusu okupacyjnego w Rzymie. Przedwczoraj przybył tu z Medyolanu pułkownik Chamberet, adjutant marszałka Vailant. — Pan Persigny jeszcze ztąd nie odjechał, gdyż jak słychać jest to życzeniem Cesarza, by dłużej zabawił jeszcze w Paryżu.

— *Monitor* zawiera obszerny wyciąg nowej austriackiej ustawy przemysłowej.

— Według dzienników francuskich uorganizowano w Bononii komitet rewolucyjny, którym dyrygują Piemontanie i Romanie. Do Umbryi i na granicę wyprawiono emisaryuszów. Najszczególniej jednak zakrojono na wywołanie powstania w królestwie obojga Sycylii.

Włochy.

(Urządzenie prowincyi „Emilia“. — Wielkie śniegi. — Urząd Faryniego. — Wiadomości bieżące. — Pismo arcybiskupa bonońskiego.)

Modena. Od dnia 1. maja b. r. wejdą w moc obowiązującą w „królewskich prowincjach Emilii“ sardyński cywilny i kryminalny kodex wraz z regulaminem procesu tudzież sardyński kodex handlowy.

„Królewski okrąg Emilia“ będzie podzielony na prowincye, powiaty (mandamenti) i gminy.

— Centralno-włoska kolej żelazna musiała dla śniegu zastanowić swe jazdy. Wielkie śniegi przerwały komunikację w Parmie i Piacenzie, w Modenie i Bononii. Również znacznie spóźniły się pociągi między Genuą i Turynem.

— *Corriere dell' Emilia* donosi, że Faryni złożył tytuł dyktatora, i przybierze tylko prezydenta, aby w ten sposób okazać swą subordynację pod Buoncompagnim, piemontckim jeneralnym gubernatorem połączonych rewolucyjnych prowincyi Włoch środkowych.

Florenca, 27. grudnia. Wczoraj około piątej godziny po południu przyaresztował karabinier na placu katedralnym dwie Angielki w powozie, dlatego, że na ścianie pewnego domu napisały słowa: „Niech żyje Ferdynand IV., precz z nowym rządem!“

— Kardynał-arcybiskup Viale Prela wydał w Bononii pismo pasterskie, w którym przestrzegając mieszkańców diecezji swojej, aby się nie uwodzili zabiegami „usiłującami odłączyć ich od jedności kościoła.“ Przytem powstaje także na rozpowszechnianie licznych nie moralnych książek, które podkopują obyczaje i niszczą wszelkie uczucia moralności.

Niemce.

(Wiadomości bieżące.)

Mnichów, 30. grudnia. Poseł angielski, pan J. Milbanke, który od monarchyni swojej otrzymał szczególne polecenie, był dnia dzisiejszego u J. M. na osobnem posłuchaniu. — Arcyksiążę Ferdynand toskański przedłużył pobyt swój w tem mieście i zapewne zabawi jeszcze przez czas niejaki po nowym roku w Mnichowie.

Turcya.

(Kouskrypeya w stolicy. — Polieya miejscowa. — Mianowania. — Wiadomości bieżące.)

Konstantynopol, 24. grudnia. Rząd mianował kilka komisji, by przedsięwziąć dokładne obliczenie ludności w stolicy. Z powodu morderstw, które przeraziły w najnowszym czasie ludność stolicy, wydał rząd rozporządzenie dla wydalenia wielkiej liczby osób, które się waleśaly po ulicach bez należytego wykazu utrzymania i oddawna były podejrzane.

Z dwóch morderców serbskiego senatora Łazarza Arangełowicza, stracono jednego, a drugiego oddano w kajdanach do roboty przymusowej.

Ahmet Yefek Effendi jedzie w charakterze ambasadora do Paryża, a Haidar Effendi jako nadzwyczajny poseł do Teheranu.

Grecki dziennik *Byzantis* otrzymał upomnienie za powstawanie na gubernatora w Filipopolu na tamtejszą administrację.

Z powodu trzech przypadków śmierci, które nastąpiły z ukąszenia od psów wściekłych, zajmuje się teraz municypalność ułożeniem ustawy, która będzie zawierać przepisy względem postępowania z właścicielami psów tudzież względem wytepienia lub utrzymania na pół zdziczałych psów ulicznych.

Donoszą z Damasku z 15. grudnia, że w tamtejszej komunie Melchitystów pojawiły się zabiegi przeciw zamierzonej reformie kalendarza.

Władza wojskowa otrzymała przesyłki pieniężne, któremi postarała się częścią o zaopatrzenie wojska, częścią wypłaciła podrzednym oficerom niejaką część zaległego żołdu.

Jezuitom obrażonym przez tureckie wojsko w Maaloka, uczyniono za wstawieniem się francuskiego konsulatu satysfakcję.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Kraków, 5. stycznia. Kry na Wiśle przełamały dnia 2. stycznia groblę przy wsi Grobla w obwodzie bocheńskim i zalały powodzią równinę w długości 1½ a szerokości ½ mili. Aby zabezpieczyć życie i własność mieszkańców wybrzeżnych przedsię-

wzięto wszelkie potrzebne kroki. Dotąd nie padła jeszcze żadna ofiara.

Paryż, 5go stycznia. Dzisiejszy *Monitor* donosi: Cesarz przyjął dymisyę hrabi Walewskiego i mianował pana Thouvenel ministrem spraw zewnętrznych. Az do przybycia Thouvenela obejmie tymczasowo p. Baroche zarząd spraw zagranicznych.

Łondyn, 5. stycznia. Dzisiejsza *Times* oświadcza, że Anglia nie pochwaliby traktatu, który w sprawie uregulowania stosunków włoskich obowiązywałby ją do wspólnego działania z Francją.

Turyn, 2. stycznia. Hrabia Solaro della Margheritta ogłosił odpowiedź przeciw broszurze: „Papież i kongres.“

Turyn, 3. stycznia. *Gazetta Piemontese*, która od jutra przybiera nazwę *Gazetta ufficiale del Regno* zaprzecza pogłosce, jakoby Król miał wyrazić w odpowiedź na życzenia noworoczne, że widokrag polityczny jest równie zachmurzony jak w roku upłynionym. — Rząd przedłoży izbie projekt, by znieść dodatki do podatków. — Gubernatorowie rozpoczną urzędowanie z dniem 5. b. m. W Sassari trwa ciągle wzburzenie. Medyolańska korespondencya zapewnia także że wzrasta niechęć ludności. — Prowincya Brescia zaciąga na uzbrojenie gwardyi narodowej pożyczkę 800.000 franków.

Medyolan, 2. stycznia. Cerutti, były prowizoryczny komendant tutejszej gwardyi narodowej otrzymał stopień jenerał-majora i inspektora wszystkich gwardyi narodowych w dawnych prowincjach. — Dziennik *Crepusculo* przestał wychodzić. — W dzień nowego roku pobili się w szynku żołnierze francuscy z tutejszymi mieszkańcami, i dwóch żołnierzy zostało ranionych. — Z końcem roku obawiano się niepokoju i dlatego podwajano patrole gwardyi narodowej. — Jak donosi *Eco della Borso*, — panuje tu powszechnie zniechęcenie.

Modena, 1. stycznia. Faryni kazał rozdać 10.000 karabinów gminom, których gwardye narodowe nie są jeszcze uorganizowane.

Berlin, 4. stycznia. Słychać z pewnością, że dziś rozpocznie się w Berlinie konferencya państw nadbrzeżnych względem obwarowania wybrzeży.

Drezno, 5. stycznia. Dzisiejszy *Dziennik drezdeński* zawiera depezę telegraficzną z Petersburga, że książę Gorcezaków na czas nieoznaczony odroczył swój wyjazd do Paryża.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 7. stycznia.

Hotel rosyjski: PP. Galator Gabr., konsul sardyński, z Odesy. — Hr. Ożarowski Konst., z Lackiego. — Hohendorf Kal., z Sztrumniec. — Lenciewicz Erazm, z Zadwórze.

Hotel Langa: Trusz Mich., c. k. urzędnik, z Tarnopola. — Hr. Thun de Hohenstein, c. k. pułkownik, ze Stryja. — Rosa Adolf, c. k. rotmistrz pensjonowany, z Tarnopola.

Pod kolej żelazną: Dworzak Jan, z Macuszyna.

Dnia 8. stycznia.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Orłowski Alex., z Krakowa. — Hr. Krasicki Ed., z Liska. — Hr. Dzieduszycki Kazimierz, z Niestuchowa. — Bocheński Józef, z Głębozka. — Hr. Krasicki Michał, c. k. podporucznik, z Liska.

Hotel europejski: Ochocki Włodz., z Kalinowszczyzny. — Ochocki Kal., z Białobóżnicy. — Siemianowski Fr., z Siemiginowa.

Hotel Langa: Br. Bersett Otto, c. k. porucznik, z Wiednia. — Hitzgern Norfelden Rud., c. k. rotm., z Wiednia.

Hotel krakowski: Lityński Meliton, z Firlejówki. — Glöckner, c. k. kapitan, ze Stryja.

Pod tygrysem: Lewicki Ludwik, c. k. porucznik, z Przemyślan.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 7. stycznia.

PP. Br. Schloysnik Teod., c. k. pułkownik, — Zembery Mich., c. k. rotm. i Gontard Henr., c. k. major, do Gródka. — Rylski Henr., do Ostrowa. — Hr. Dunin Borkowski Alex., do Winniczek. — Hr. Borkowski Sew. do Fonikwy. — Lenciewicz Erazm, do Glinian. — Galator Gabr., konsul sardyński, do Sardynii. — Loekhard Ferd., i Vollsack Paweł, c. k. podporucznicy, do Gródka.

Dnia 8. stycznia.

PP. Markiewicz Fr., c. k. kapitan, do Tarnopola. — Dworzak Jan, do Macuszyna. — Dworski Alex., adw. kraj., do Przemyślan. — Radziejowski Ed., do Dittkowiec. — Zagurski Mieczysław, do Podbórze.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 5. i 6. stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	318 35	+ 3.6°	89 8	południowy sł.	deszcz
2. god. po poł.	317 62	+ 4 0°	84 6	połud.-zach.	„ pochmurno
10. god. wiecz.	315 16	+ 2.4°	87 1	„	„
Ilość deszczu 0...90.					
7. god. zrana	316 97	— 2 0°	90 8	zachodni sł.	deszcz
2. god. po poł.	317 86	+ 3 9°	88.3	„	„ pochmurno
10. god. wiecz.	319.23	+ 3.0°	82 8	„	„
Ilość deszczu 2...66.					

T E A T R.

Dziś przedstawienie francuskie pana Levassora: „**Lichtarz podręczny**“, komedia w 1 akcie; „**Spiewak kosmopo-**

lita, scena komiczna; „Jeanne“, pieśń tyrolska; „Jaszczurka teatrów paryskich“, scena parodyczna; i „Siostra Jocrisca“, wodwil w 1 akcie.

Kurs lwowski.

Dnia 7. stycznia.

Table with columns for currency types (Dukat holenderski, Dukar cesarski, etc.), exchange rates, and gold/silver prices (gotówka, towarem).

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 7. stycznia.

1. Dług publiczny. A. Państwa. W walucie austriackiej po 5% za 100 zł. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 zł. 79.50. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. Z konwersji kuponów po 5% za 100 zł. z roku 1854 za 100 zł. Losowane obligacje dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. po 4 1/2% za 100 zł. po 4% za 100 zł. Metaliki po 5% za 100 zł. 73. po 4 1/2% za 100 zł. po 4% za 100 zł. po 3% za 100 zł. po 2 1/2% za 100 zł. po 2% za 100 zł. po 1 1/2% za 100 zł. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. z r. 1839 za 100 zł. Przeznaczone do losowania obligacje dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. po 2 1/2% za 100 zł. po 2% za 100 zł. po 1 1/2% za 100 zł. Przeznaczone do losowania obligacje dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. po 4 1/2% za 100 zł. po 4% za 100 zł.

B. Krajów koronnych. Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. Węgier. Banatu Temeskiego, Koroacy i Sławonii. Galicyi. Bukowiny. Siedmiogrodu. innych krajów koronnych. z klauzulą losowania w roku 1869. Lombardoweneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł.

2. Akcyje. Banku narodowego sztuka 896. instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 204 20; niższo-austr. towarzystwa eskontowego; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. towarzystwa kolei żelaznej państwa; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty; połud.-póln.-niemieckiej kolei komunik. kolei Cisy po 200 zł. m. k. lomb.-weneck. kol. żelaz. wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa. austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 zł. Lloyd'a w Tryeście po 500 zł.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. na 6 lat po 5% za 100 zł. na 10 lat po 5% za 100 zł. przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. w walucie austriackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju. pożyczka miasta Tryestu za 100 zł.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 107 30. Berlin za 100 talarów. Wrocław za 100 talar. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty. Genua za 100 lirów piemonckich. Hamburg za 100 marko banko. Lipsk za 100 talarów. Liwurna za 100 lirów toskańskich. Londyn za 10 funtów szterl. 125 10. Lugdun za 100 franków. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. Marsylia za 100 frank. Paryż za 100 fr. Praga za 100 zł. wal. austr. Tryest za 100 zł. wal. austr. Wenecya za 100 zł. wal. austr.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrow wołoskich. Konstantynopol za 100 piastrow tureckich. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5%.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5.92, dukaty ces. pełnej wagi. korony, półkorony.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 5. stycznia.

1. Dług publiczny.

Table with columns for A. Państwa (W austr. wal. po 5%, Z pożyczki narod. po 5%, etc.) and B. Krajów koronnych (Niższej Austrii, Węgier, Ban. Tem., etc.) with exchange rates.

Table with columns for Dług Tyrola, Dług Salcburga, Dług Krainy with exchange rates.

2. Stan oblig. domestykaln. po 3% za 100 zł. po 2 1/2% za 100 zł. po 2% za 100 zł. po 1 1/2% za 100 zł.

3. Akcyje.

Table listing various banks and companies (Banku nar., Inst. kred. dla handlu, Niż.-aust. tow. eskomt., etc.) with their share prices.

Table with columns for Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a., Anstr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k., Lloyd'a w Tryeście po 500 zł. m. k., Mosts łącz. w Peszcie po 500 zł. m. k., Tow. mlyna par. w Wied. po 500 zł. m. k., Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.

4. Listy zastawne.

Table listing bank notes (Banku narodowego, Banku narodowego w wal. austr., Gal. Tow. kred. po 4%) with exchange rates.

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.

Table listing bonds (Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k., Tow. austr. kol. państwa po 500 fr., Kol. półn. po 100 zł. m. k., etc.) with exchange rates.

6. Losy.

Table listing lottery tickets (Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a., Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k., Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a., Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.) with exchange rates.

Table listing various exchange rates (Esterhazego po 40 zł. m. k., Salma, Palfiego, Clarego, St. Genois, Windischgrätz, Waldsteina, Keglevicha).

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Table listing exchange rates for various cities (Amsterdam za 100 zł. hol., Augsburg za 100 zł. w. p.-n., Berlin za 100 tal., Wrocław za 100 tal., Frankfurt za 100 zł. w. p.-n., Genua za 100 lir. piem., Hamburg za 100 M. B., Lipsk za 100 tal., Liwurna za 100 lir. tosk., Londyn za 10 ft. szt., Lugdun za 100 fr., Medyolan za 100 zł. w. a., Marsylia za 100 fr., Paryż za 100 fr., Praga za 100 zł. w. a., Tryest za 100 zł. w. a., Wenecya za 100 zł. w. a.)

(31 dni po ukazaniu.)

Table listing exchange rates for Bukareszt za 100 piast. woł., Konstantynopol za 100 piast. tur., Dyskonto weks. Bank. nar., Procenta za zaliczki Bank. nar. na pap. publ.

Kurs złota.

Table listing gold prices (Dukaty ces. men. w przecięciu w w. a., dtto. pełnej wagi, Korona, Półkorona, Napoleondor, Rosyjski impery, Kurs korony w c. k. kasach).

KRONIKA.

Z inseratu podanego w dzisiejszych doniesieniach prywatnych gazety naszej dowiadujemy się, że wkrótce zjedzie do Lwowa nowy mistrz w sztuce kuglarskiej, p. T. S. Roman, który niedawno produkował się w Stryju i zadziwił widzów swoją nadzwyczajną zręcznością.

(Szósta lista skladek z wykupna kart od powinszowania Nowego roku.)

Złożyli: JEx. pani Ludwika Strojnowska 5zł.; pp. Kazimirz Żarski c. k. pens. radca wyższego sądu kraj. 1zł., Plachetka 60c., Wolmuth 30c., Gołębiowski 1zł. 50c., pani Puchl 1zł., pp. Baranowicz 30c., Bourlard 2zł., Gliński 10c., Pietrański 10c., dr. Urbański 1zł., dr. Pebal 1zł., Sikora 1zł., pani Sacher 1zł., pp. Klemens Rudolf 2zł. N. N. 2zł., Czerwiński 1zł., M. L. 1zł., pani Wasilewska 1zł., pp. Nemety 50c., Homka 50c., Gomoliński 50c., J. U. D. Guoiński 2zł., A. G. 1zł., Haluska 1zł., Ziedka 1zł., Piller 36c., Popiel 34c., dr. Miski 1zł., Napadiewicz 1zł., Promiński 50c., Maniecki 1zł., Rubenbauer 50c., Sulowska 1zł., Viebig 1zł., Dabrowski 15c., Haar 30c., pani Joanna Haar 55c., Kraus 70c., Jędrzejewicz 1zł., Bleim 60c.; pan Mayer-Maybord, c. k. pens. radca guber. 2zł., pani Łuska 35c.; pp. Schmutzer 1zł., Hübner 2zł., dr. Rayski 1zł., Dr. Fried 1zł., dr. Schwabacher 1zł., Herz 1zł., pani Schwer 50c., Smiałowska 50c., pp. Wolfskron 1zł., Lenik 1zł., Ignacy Dominik Lewakowski 2zł. 50c., pani Soltykow 3zł.,

p. Tchornicki 1zł., N. N. 1zł., pani Bratkowska 35c., pp. Schmidt 2zł., Biesiadcki 1zł., Mochnacki 1zł., N. N. 50c., Fettinger 20c., pani Bzowska 20c., Walaszkiewicz 30c., Ulrichsthal, c. k. pens. nadkom. polic. 2zł., Hilbricht 1zł., dr. Śmiałowski 1zł., Kozaurek 1zł., Lichtner, c. k. radca finansowy 1zł., Voländer 30c.; suma 71zł. 10c., do tego z ostatniej listy 327zł. 77c., razem 398zł. 87c. w. a.

(Gąsienicznik) Ichneumon glomeratus. Gąsienicznik, jest to mały owad przeznaczony zdaje się od samej natury do wytępienia gąsienic. Za pomocą odpowiedniego na ciele kolca, zakłówszy nim gąsienicę, składa w niej swoje jajka. Wykształcone poczwarki wylazą potem z gąsienicy, zawijają się w żółty oprzęd, i łączą takie pojedyncze kulki w większe bryłki. Po nad niemi znajduje się często wisząca już nieżywa albo bliska śmierci gąsienicę; wielu przeto, sądząc przez niewiedomość, iż te oprzędy są jajkami gąsienic, niszczą je. Ponieważ zaś owad ten niszczy także wiele gąsienic kapuścianych, dla tego znajdujemy często na ścianach domostw dużo takich żółtych oprzędów, po nad którymi wisi żółta gąsienica kapuściana. Aby zatem zyskać jeden więcej órodek niszczenia tych gąsienic, tyle szkodliwych drzewom i kapuścim, szanujmy załączki ich nieprzyjaciół — gąsieniczników.